

WAT IS 'REGELMATIG BEURSVERKEER' ?

keer te bestempelen tot regelmatig beursverkeer en op grond daarvan de verkrijging in dat beursverkeer als verkrijging te goeder trouw. Men moge deze regeling onbillijk of in strijd met fundamentele rechtsbeginselen achten, het behoort tot de taak van de rechter, de wet toe te passen, niet haar op haar juistheid te beoordelen.'¹

Dit strakke standpunt, kennelijk niet zonder innerlijke bezwaren ingenomen, werd in de loop van de jaren '50 en '51 ietwat gewijzigd – er vielen uitspraken waarbij de betrokken Kamers bepaalden dat transacties waarbij Rebholz aan de commissionairs in effecten die nog zaken met hem hadden willen doen, extra-premies had gegeven, niet beschouwd mochten worden als te goeder trouw totstandgekomen; in andere uitspraken gingen de betrokken Kamers er van uit dat de kopers bij aankoop op een 'smijtdag' geweten hadden dat grote partijen effecten uit Joods bezit op de beurs aangeboden waren; in nog andere dat men in '43 bij de aankoop van certificaten van Amerikaanse aandelen (die na de Geallieerde landingen in Frans-Noord-Afrika, november '42, sterk in waarde waren gestegen) had geweten dat die stukken uit Joods bezit afkomstig waren. Al die uitspraken, al hadden zij slechts betrekking op een klein deel van de f 146 mln aan verkochte Joodse effecten, wekten bij de commissionairs en de banken een groeiende bezorgdheid die in augustus '51 ter kennis van de secretaris van de Raad voor het Rechtsherstel werd gebracht. 'De vrees dat de financiële consequenties van het effectenrechtsherstel zich uiteindelijk hoofdzakelijk tegen de commissionairs en banken zullen blijken te richten, dringt', zo werd begin '52 aan het dagelijks bestuur van de Raad voor het Rechtsherstel gerapporteerd,

'meer en meer door en bedreigt het bestaan van tal van weinig kapitaalkrachtige commissionairs, terwijl ook de banken haar verplichtingen uit dien hoofde moeilijk kunnen schatten. Het feit dat wellicht tal van commissionairs straks . . . zullen blijken aan hun verplichtingen niet te kunnen voldoen, werpt een schaduw op de beurs en dreigt tal van leden van de beurs en daarmee wellicht het gehele beursapparaat te doen vastlopen.'²

Slechts enkele maanden na deze sombere constatering deed de Amsterdamse Kamer van de Afdeling Rechtspraak die in '49 al van innerlijke bezwaren had getuigd, in iets gewijzigde samenstelling een uitspraak

¹ Uitspraak d.d. 17 okt. 1949, *Rechtsherstel*, IV, p. 141-43. ² Nota (z.d.) over de effectenregistratie, p. 29 (ARA, RvHR, DB, 82).